

UN Women Suomen asiantuntijalausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaostolle

Asia: HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Kehityspolitiikan painopisteitä ovat **naisten ja tyttöjen aseman, itsemääräämisoikeuden sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden vahvistaminen** sekä koulutus ja ilmastotoimet.

Varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahoja on **leikattu** nyt **neljännen kerran tällä hallituskaudella**. Leikkaukset ovat Suomen edun vastaisia. **Vaarana** on, että nyt leikkaukset kohdentuvat **monenkeskiseen yhteistyöhön ja YK-järjestöjen tukiin**. Kehitysyhteistyöllään Suomi rakentaa vakaampaa ja turvallisempaa maailmaa, edistää omaa kansainvälistä asemaansa sekä edesauttaa myös uusien ja kestävien taloussuhteiden luomista.

Varsinaisen kehitysyhteistyön rahoitusta vähennetään nyt 20 miljoonalla eurolla siten, ettei säästö kohdennu kansalaisjärjestöjen kautta kanavoituvaa kehitysyhteistyöhön. Humanitaariseen katastrofiapuun kohdennetaan 20 miljoonaa euroa lisää. Summasta 5 miljoonaa euroa kohdennetaan Gazaan. Kokonaisuudessaan ulkoministeriön määrärahoista maksettavan tuen Ukrainalle arvioidaan olevan noin 67 miljoonaa euroa vuonna 2026. Ukraina on hallituskaudella Suomen suurin kehitysyhteistyön kohde.

Suomi on ollut kokoaan suurempi vaikuttaja kansainvälisillä areenoilla pitkäjänteisen sitoumuksensa vuoksi. On tärkeä ymmärtää, että Suomen vaikutusmahdollisuudet ja maine ovat suoraan sidoksissa vastuunkannon tasoon.

Suomen tulee pysyä rohkeasti **sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän puolustajana** ja varmistaa, että YK pysyy uskottavana ja toimintakykyisenä. Tästä syystä **leikkaukset tuleekin kohdentaa niin, etteivät ne haavoita Suomen mainetta monenkeskisen yhteistyön saralla.**

YK-järjestelmän leikkaukset heikentäisivät kiistatta Suomen asemaa. Leikkaukset kohdistuisivat väistämättä Suomen prioriteettialueisiin, kuten **tyttöjen ja naisten asemaan**. Suomen suurimpiin YK-kumppaneihin lukeutuvan **YK:n tasa-arvojärjestö UN Womenin toimintaan kohdistuvat leikkaukset kaventaisivat huomattavasti maamme vaikutusmahdollisuuksia näissä ulkopoliitikallemme keskeisissä teemoissa.**

Suomi on viime vuosina vahvistanut vaikuttavuuttaan YK:ssa: Suomi on saanut **varapääjohtajan paikan UN Womenista** (Kirsi Madi) ja valmistautunut **turvallisuusneuvoston vaaliin 2028.** **Leikkaukset**

vaarantavat turvallisuusneuvostokampanjan, heikentävät kauppaa- ja vientipainotusten perustaa sekä pitkällä aikavälillä rakennettua luottamusta.

YK:n pääsihteeri käynnisti maaliskuussa 2025 UN80-aloitteen. Sen tarkoituksena on vahvistaa YK:n toimintaedellytyksiä ja vaikuttavuutta. YK on jo joutunut tekemään merkittäviä muutoksia toimintaansa vähentämällä työntekijöitä ja karsimalla kuluja. On keskeisen tärkeää, että Suomi pysyy YK:n ytimessä luotettavalla rahoituksellaan.

Suomen julkisen kehitysyhteistyön arvioidaan olevan bruttokansantulosta alle 0,32 %. Suomi on sitoutunut kansainvälisesti tavoittelemaan **kehitysyhteistyön 0,7 % bktl-osuutta.** Muut Pohjoismaat, Suomea ja Islantia lukuun ottamatta, **ovat päässeet tähän tavoitteeseen.**

Ulkoministeriön 2025 teettämän mielipidemittauksen mukaan **81 % suomalaisista kokee, että köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen** maailmasta on **tärkeää.** Yli 50 % suomalaisista lisäisi kehitysyhteistyörahoitusta ja 64 % vastustaa leikkauksia.